

societat catalana de sociologia
de l'institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

núm. 55 juny

1998

Notícies de l'ACS

SOBRE LA REFORMA DELS ESTATUTS DE LA FES

El propassat dia 23 de març, es va celebrar a Madrid, a la seu de la Federació Espanyola de Sociologia, una reunió per debatre de manera definitiva l'assumpte de la Reforma dels Estatuts. La contraproposta presentada per l'Associació Catalana de Sociologia, representada pel seu president, Sebastià Sarasa, fou rebutjada. Es tractava, tal com s'ha informat en anteriors Butlletins, d'una esmena a la totalitat de la Reforma. En aquest punt, es procedí a un anàlisi d'article per article, fins arribar a un consens. Avançant-nos a la publicació dels nous Estatuts, apuntem com un èxit que es conserva el vot majoritari de les associacions territorials i que es prengué el compromís de promoure-les.

PREPARANT EL III CONGRÉS CATALÀ DE SOCIOLOGIA

Es confirma que el III Congrés Català de Sociologia tindrà lloc a la Universitat de Lleida, coincidint amb el 700 aniversari de la seva fundació. Si bé no disposem de dades concretes, el propòsit és celebrar-lo durant els mesos de març o abril del 1999. Podrem comptar amb el «Lleida Convention Bureau» en el tema de l'allotjament, i també amb la col·laboració de l'oficina de Turisme quant a la disponibilitat d'albergs. Atenent-nos als nombre de participants en el anterior Congrés, a Girona, sembla vàlid calcular l'assistència d'unes 500 persones.

III CONCURS DE JOVES SOCIÒLEGS

L'anunci de la convocatòria per part de l'ACS del III Concurs de Joves Sociòlegs s'ha fet extensiu a totes les Facultats de Ciències Humanes de les Universitats catalanes. Amb tot, es recomana als socis que, per la seva banda, en facin també la major difusió possible arreu.

Creació de comissions de treball

En el sí de la Junta de l'ACS s'han constituït tres comissions amb la finalitat d'ésser més operatius. Es tracta de les següents:

- Comissió encarregada d'organitzar unes Jornades sobre «L'estat de la sociologia a Catalunya». Un títol provisional per aixopugar tres objectius: 1) Parlar de l'adequació del binomi formació/treball; 2) conèixer el treball sociològic que s'està fent a Catalunya; i 3) tractar de la recerca futura a Catalunya.

- Comissió encarregada d'endegar el III Congrés Català de Sociologia.
- Comissió per a preparar el projecte de Cursos a càrrec de l'ACS, els quals comptaran amb una valoració acadèmica. Una comissió de la qual s'en dona àmplia informació a l'Espai Obert d'aquest mateix butlletí.

SUMARI

Notícies de l'ACS	1
Convocatòries	2
Article	5
Espai Obert	6
Publicacions del socis	8

Coordinació: Junta de l'ACS
Disseny i maquetació: CPDA, S.L.L.

Secretària: Fàtima Duarte
Societat Catalana de Sociologia
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona
Tels. 270 16 20/49, de 17 a 20 hores

Convocatòries

I Premi en Serveis Personals per a projectes i treballs de reflexió

Convoca: Centre d'Investigació, Formació i Assessorament (CIFA) i Patronat Flor de Maig - Diputació de Barcelona

Característiques:

Premi de projectes transversals, per guardonar projectes de serveis personals realitzats a qualsevol ajuntament de la província de Barcelona o per qualsevol treballador de l'Administració local o bé projectes que hagin estat encarregats per un ajuntament.

Premi de treballs de recerca, per distingir treballs de recerca i/o de reflexió realitzats per treballadors o col·laboradors municipals d'un ajuntament de la província de Barcelona que tinguin per finalitat millorar el funcionament dels serveis personals de la pròpia organització.

Dotació: Premi de projectes transversals, 500.000 PTA
Premi de treballs de recerca, 500.000 PTA
Un accèssit per a cada premi, de 100.000 PTA

Podem optar-hi: projectes i treballs realitzats entre l'1 de gener de 1997 i l'1 d'octubre de 1998.

Termini de presentació: Fins el 2 de novembre de 1998. Caldrà lliurar el material al Centre d'Investigació, Formació i Assessorament (CIFA) del Patronat Flor de Maig, Av. Flor de Maig, s/n, 08290 Cerdanyola del Vallès.

Lliurament dels premis: Abans del 31 de desembre de 1998.

Informació: Tel. 93 5866005, Fax 93 5866001
E-mail: pfm.cifa@diba.es
<http://www.diba.es>

Beques de recerca en Serveis Personals

Convoca: Centre d'Investigació, Formació i Assessorament (CIFA) i Patronat Flor de Maig - Diputació de Barcelona

Característiques: Un màxim de 3 beques d'investigació que afavoreixin el coneixement i el desenvolupament dels serveis personals locals.

Dotació: 300.000 PTA cadascuna.

Sol·licitants: llicenciats o diplomats universitaris de qualsevol país que estiguin desenvolupant un projecte d'investigació sota la direcció d'un professor/a d'una universitat catalana, en alguna de les línies de recerca següents:

- . Les transformacions de les polítiques socials locals en el context europeu.
- . La integració de les polítiques socials locals i els programes transversals.
- . L'organització i la gestió de les àrees de serveis personals de l'Administració local.

Termini de presentació: Fins a les 15 hores del 30 de juny 1998.
Lliurar la documentació al Centre d'Investigació, Formació i Assessorament (CIFA) del Patronat Flor de Maig, Av. Flor de Maig, s/n, 08290 Cerdanyola del Vallès.

Atorgament de les beques: Abans del 30 de setembre de 1998.

Informació: Tel. 93 5866005, Fax 93 5866001
E-mail: pfm.cifa@diba.es
<http://www.diba.es>

Ajuts per a la creació, desenvolupament i consolidació de xarxes temàtiques (XT)

Convoca: Comissionat per a Universitats i Recerca.

Característiques: S'estableixen dues modalitats de xarxes temàtiques:

- a) Xarxes dinamitzadores de recerca i desenvolupament.
- b) Xarxes dinamitzadores de transferència de tecnologia.

Sol·licitants: Grups investigadors de les universitats i centres públics de recerca de Catalunya, constituïts en xarxes temàtiques compostes per un mínim de cinc grups d'investigadors de tres institucions diferents, majoritàriament catalanes.

Dotació: 1.500.000 PTA com a màxim.

Renovacions: En aquesta convocatòria poden presentar sol·licitud únicament les xarxes que van obtenir el seu darrer finançament a la convocatòria de 1996 o anteriors.

Termini de presentació: 15 de setembre de 1998.

Informació: Les bases i els impresos de sol·licitud es poden obtenir al web del Comissionat:
<http://www.gencat.es/cur/cajust/htm>

Ajuts per a accions especials de recerca (ACES)

Convoca: Comissionat per a Universitats i Recerca.

Característiques: Es consideraran accions especials aquelles accions puntuals d'especial urgència i interès científicotècnic que per raó de la seva temàtica i oportunitat puguin contribuir a cobrir objectius científics del II Pla de Recerca. Les accions s'han de realitzar durant l'any 1998 o durant el primer trimestre del l'any 1999.

Dotació: Es determinarà en cada cas, en funció dels objectius plantejats i de l'avaluació d'aquests.

Termini de presentació: 1 de març de 1999. Les sol·licituds s'hauran de presentar almenys un mes abans de la realització de l'acció.

Informació: Les bases i els impresos de sol·licitud es poden obtenir al web del Comissionat:
<http://www.gencat.es/cur/cajust/htm>

Premis de la Fundació Caixa de Sabadell

1) Beques d'interessos.

Per a subvencionar totalment o parcialment els interessos que hagi generat la contractació d'un Crèdi-Estudis de la Caixa de Sabadell.

Dotació: Variable en funció de l'import sol·licitat inicialment.

2) Programes socials i culturals.

Concurs destinat a premiar totalment o parcialment programes de caràcter social o cultural, dedicats preferentment a les zones d'influència de la Caixa de Sabadell.

Terminis de presentació:

1. 31 de juliol i 30 de setembre de 1998.
2. 17 de juliol de 1998

Informació a la Fundació Caixa de Sabadell.

Article

CONGRÉS D'ESTUDIANTS: ENTRE L'ÈXIT I LA RIGIDESA INSTITUCIONAL

El 1er Congrés d'Estudiants de Sociologia celebrat a Salamanca els dies 25, 26, 27 de març ha estat, formalment, qualificat d'èxit. Emperò, la valoració que pot fer-se del mateix és doble i, segurament per aquest motiu, contradictòria. En primera instància, s'ha de valorar positivament la possibilitat iniciada per aquest congrés en la direcció d'organitzar els i les estudiants de sociologia. El fet de disposar d'uns dies de discussió sobre la pròpia llicenciatura i plantejar el treball sobre aquells aspectes relacionats amb la sociologia és un element gens menyspreable, tot i que més enllà del congrés no ha sorgit una dinàmica de treball més sistematitzada en aquesta direcció.

Però també s'han de remarcar aspectes no tan positius, com ara l'excessiva institucionalització del congrés. Efectivament, aquest va estar determinat per una gran formalitat, que en ocasions podia qualificar-se de rígida. Fins i tot la presència activa del professorat en conferències va ser excessiva. Moltes d'aquestes es desenvoluparen partint de la premissa de simples presentacions de temes, raó per la qual la discussió en profunditat resultava impossible. També és necessari considerar un darrer aspecte que no pot tractar-se supèrfluament: el caràcter conservador de la projecció pública del congrés. Les intervencions centrals, aquelles que han donat imatge al congrés, han estat centrades en sociòlegs de clara orientació conservadora. Per exemple, l'acte inaugural va córrer a càrrec del president de la FES, mentre que la clausura va realitzar-la l'Amando de Miguel. Aquesta situació contrastà amb l'opinió de bastants organitzadors i organitzadores, ja que en general s'admetia que el congrés s'havia desviat de les seves pretensions inicials, molt més modestes però probablement més ajustades als interessos dels i les estudiants.

Una de les qüestions plantejades amb una major insistència per part dels assistents va ser la necessitat d'establir una major relació entre la llicenciatura i el món del treball. En aquest sentit, és de destacar la presentació de l'Associació de Llicenciats i Estudiants de Sociologia de la Universitat de Barcelona (ALIES), adherida a l'Associació Catalana de Sociologia. Al respecte, va ser central situar el debat en torn de les possibilitats reals de generar llocs de treball vinculats a la sociologia. L'actitud únicament escèptica o negativa que *a priori* dominava la discussió va quedar aviat neutralitzada per unes intervencions que, des d'ALIES, proposaven una postura més declaradament favorable a incentivar l'associacionisme per tal de donar impuls a la sociologia, tant a un nivell general en el conjunt de la societat, com en un de més concret centrat en l'àmbit laboral. En aquest terreny sí que el congrés aconseguí una major transcendència, en el fet de desdramatitzar la discussió sobre les sortides laborals. I això implica que segurament sigui una bona idea celebrar-ne d'altres. Barcelona podria ser un bon lloc.

Xavier Godàs

La valoració que pot fer-se del 1er Congrés d'Estudiants de Sociologia, celebrat a Salamanca, és doble i, segurament per aquest motiu, contradictòria.

El fet de disposar d'uns dies de discussió sobre la pròpia llicenciatura i plantejar el treball sobre aquells aspectes relacionats amb la sociologia és un element gens menyspreable. Però també s'han de remarcar aspectes no tan positius, com ara l'excessiva institucionalització del congrés.

la presència activa del professorat en conferències va ser excessiva. Moltes d'aquestes es desenvoluparen partint de la premissa de simples presentacions de temes, raó per la qual la discussió en profunditat resultava impossible.

Una de les qüestions plantejades amb una major insistència per part dels assistents va ser la necessitat d'establir una major relació entre la llicenciatura i el món del treball.

Espai Obert

INFORMACIÓ DE LA COMISSIÓ ENCARREGADA D'ELABORAR UN PROJECTE D'ASSIGNATURA DE TRIA LLIURE PER A LA VALIDACIÓ DE CRÈDITS DE LLIURE ELECCIÓ.

En una reunió recent de la Junta de l'Associació Catalana de Sociologia, davant de la complexitat dels projectes que hi havia entre mans, es van constituir, tal com s'ha dit més amunt, tres comissions per tal de distribuir la feina. Una per preparar unes Jornades a la tardor sobre la situació de la Sociologia a Catalunya. Una segona per començar a moure's per a l'organització del III Congrés Català de Sociologia. I una tercera per elaborar un projecte d'oferta d'un Curs de tria lliure, validat per la Universitat en nombre de crèdits acadèmics. La informació següent es refereix als treballs de la tercera d'aquestes comissions.

Qui la integra?

Els membres de la Junta, Joaquim Casal, Anna Garcia i Raimon Bonal, amb la col.laboració dels estudiants Àngel de Gea i Òscar Rubio.

Quines propostes s'han fet?

- Un curs de Metodologia Qualitativa, centrat en la diversitat de formes tècniques de treballar en funció dels materials dels quals s'extreuen les dades (relats de vida, històries de vida, treball de grups, etc.).
- Un curs de Tractament Monogràfic dels Pensadors Socials i Sociòlegs Catalans i la seva influència.
- Un curs sobre el Lligam entre la Recerca Fonamental i Aplicada, a partir dels centres de recerca actualment treballant sobre Catalunya.

Quin es va escollir?

El tercer dels esmentats.

Quins tràmits s'han de seguir?

A través del cap d'estudis de la llicenciatura de sociologia de la Universitat de Barcelona, la proposta ha d'ésser aprovada per la Comissió del Pla d'Estudis de la Divisió II. Els tràmits burocràtics poden ésser llargs; de totes maneres, es confia poder oferir aquest projecte per a l'any acadèmic 1998-1999.

Com està formulat el projecte?

Proposta d'assignatura de tria lliure per a la validació de crèdits de lliure elecció:

La recerca a Catalunya

ASSOCIACIÓ CATALANA DE SOCIOLOGIA
Institut d'Estudis Catalans.

PROGRAMA:

Sessió 1^a. Introducció: recerca fonamental-recerca aplicada; la investigació sociològica en el context de l'empresa; la teoria sociològica i la recerca operativa; ús de materials quantitatius i qualitatiu; fonts documentals i fonts vives.

(Realitzada a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans sota la direcció dels doctors Raimon Bonal i Sebastià Sarasa).

Sessions 2^a a 9^a. Visites guiades al centres de recerca de Catalunya: universitats, organismes públics i entitats privades del món de la recerca en sociologia.

Amb el programa següent:

- a) orígens del centre
- b) dificultats i viabilitat del projecte inicial
- c) plantejaments teòrics de la recerca realitzada
- d) exemple concret d'una recerca, des del seu inici fins al producte final
- e) col.loqui amb el director del centre

Sessió 10^a. Trobada conjunta en la qual els alumnes faran un balanç comparatiu de tot el que han contemplat en les seves visites i portaran la seva anàlisi d'una manera general més enllà de les experiències acumulades. Aquesta darrera sessió inclou una prova avaluativa dels continguts. (Aquesta sessió serà a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans sota la direcció dels doctors Raimon Bonal i Sebastià Sarasa).

NOMBRE DE CRÈDITS: 3 crèdits. Cadascuna de les sessions té una durada mínima de tres hores. Per a obtenir els crèdits als quals dona dret el curset, cal assistir obligatòriament a un mínim de vuit sessions, essent indispensable la presència a la primera i a la desena sessió.

DURACIO PREVISTA: del mes d'octubre del 1998 al mes de febrer del 1999, amb dues sessions mensuals.

A QUI VA DIRIGIT?: Als estudiants de les llicenciatures de sociologia de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Autònoma de Barcelona del segon cicle de la carrera. Eventualment, es pot donar la possibilitat de participar-hi a estudiants de qualsevol dels doctorats de les respectives llicenciatures.

L'AVALUACIÓ: Consisteix en una prova escrita sobre els coneixements apresos realitzada a la sessió desena.

Signat: Raimon Bonal, secretari de l'Associació Catalana de Sociologia.

Publicacions dels socis

Josep Pont. Moviments Socials a Europa. Del moviment per a la pau a les Organitzacions No Governamentals, Ed. Hacer, Barcelona, 1998. (Prefaci de Salvador Giner i pròleg de Rafael Grasa).

A finals de la dècada del noranta, ens trobem davant de diversos fenòmens d'acció col·lectiva. Dels Nous Moviments Socials tradicionals apareguts durant la dècada dels anys vuitanta, de caràcter actiu i expressiu, com el moviment ecologista, el moviment per a la pau i el moviment feminista, s'ha passat a uns moviments de caràcter reactiu i defensiu, i que alguns científics socials anomenen "novíssims". Immersos en els actuals riscos ecològics i socials, els moviments socials dirigeixen la seva protesta front a catàstrofes que amenacen la humanitat: la protesta contra la guerra del Golf o el perill que comporta el transport i emmagatzament de residus nuclears, en són alguns exemples.

En aquest context, es donen paral·lelament en el nostre país diferents fenòmens. Per una banda, poc podem parlar de moviments socials, a la vegada que observem un important descens en l'interès dels ciutadans pels diferents camps del món associatiu tradicional. D'altra banda, observem un important augment del nombre de joves i de ciutadans que participen en associacions de caire altruista i organitzacions no governamentals que realitzen tasques de cooperació per al desenvolupament, humanitàries i amb immigrants.

El present llibre està dividit en diferents parts, i és el fruit d'un estudi finalitzat l'any 1997.

Des de la perspectiva macrosociològica, a la primera part s'exposen els punts de vista analíticoestructural, i el sistèmic, respectivament, representats per científics socials com C. Offe, J. Habermas i J. Raschke.

A la part segona s'analitza l'emergència del moviment per a la pau europeu, com el moviment de major participació i ressò a l'Europa occidental dels últims decennis.

A la tercera part s'exposen -encara que breument- aspectes de la transformació del moviment per a la pau, la seva influència i llegat en les mobilitzacions, i en l'aparició d'altres moviments -com el moviment antiracista- a mitjans dels anys noranta. El paper de les organitzacions no governamentals per al desenvolupament en les mobilitzacions per al 0,7%.

Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.

També podeu enviar-nos informació i comentaris de Jornades, Congressos i Seminaris.

Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE SOCIOLOGIA
Membre de la Federació Espanyola de Sociologia
i de l'Associació Internacional de Sociologia
Institut d'Estudis Catalans
Carme, 47 08001 Barcelona

Fitxa d'inscripció

Nom Cognoms

DNI Adreça

Localitat..... C.P. Telf.

Quota Anual 5.000 PTA Estudiants 2.500 PTA (el 1r. any)

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa Codi

Agència Codi

Nº. Compte

Data..... Signatura

També podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de "la Caixa" que té l'Associació Catalana de Sociologia.
